Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Central (jud. A. Arhip)
Dosarul nr. 2ai-42/25 (2-19111540-02-2ai-31012025)

D E C I Z I E

14 aprilie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului, Mîra Ghenadie
judecătorul Cașcaval Andrei și Sîrbu Victoria
Judecătorii

examinând în ordine de apel, apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 04 noiembrie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Donțu Dorin, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La 26 martie 2024 Serviciul Fiscal de Stat a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Donțu Dorin, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere al debitorului insolvabil SRL „Maraton Grup”.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin hotărârea Curții de Apel Centru din 11 decembrie 2014, s-a constat insolvabilitatea și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Maraton Grup”.

Astfel, Serviciul Fiscal de Stat în cadrul procesului de insolvabilitate, a fost recunoscut ca creditor chirografar al debitorului cu creanța validată în suma totală de 4.449.589 lei, inclusiv:

- creanțe chirografare de rangul III (plăţi de bază) – 3.815.127 lei;
- creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) – 634.462 lei.

Menționează că, obligațiile fiscale menționate s-au format în baza deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 151/2/7 din 02.02.2015, obligaţii care nu au fost onorate de către debitor.

Susține că, SRL „Maraton Grup” nu dispune de bunuri nu deține alte mijloace bănești ce ar putea fi îndreptate în vederea stingerii integrale a creanțelor creditorilor. Prin urmare, unica modalitate de stingere a creanțelor Serviciului Fiscal de Stat validate împotriva patrimoniului societății debitoare este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, prin prisma art. 247-248 din Legea

insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Din informațiile generate de Sistemul Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, din data de 15 iunie 2011, administrator și contabil al SRL „Maraton Grup” este Donțu Dorin.

Consideră că, Donțu Dorin este pasibil atragerii la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, or, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr. 151/2/7 din 02.02.2015, s-a dispus spre încasare în Bugetul Public Național suma de 5.699.447 lei, inclusiv: plăți de bază – 3.815.127 lei; penalități – 634.462 lei; amenzi – 1.249.858 lei.

Astfel, prin nerespectarea acestor norme imperative ale legislației se confirmă caracterul ilicit al acțiunilor membrilor organelor de conducere al SRL „Maraton Grup”, în persoana administratorului Donțu Dorin, fapt ce generează temei de atragere la răspundere subsidiară.

Mai invocă faptul că, la caz, sunt întrunite cumulativ condițiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului SRL „Maraton Grup”, întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu. Iar prezența măcar a unui singur indice din temeiurile independente de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului în sensul Legii insolvabilității, constituie un temei suficient pentru angajarea răspunderii subsidiare față de creditorii debitorului.

În drept invocă prevederile art. 2, 4, 5, 27, 247-249 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, art. 6, 7, 85 alin. (1) lit. i), 166, 167, 174 din Codul de procedură civilă.

Solicită Serviciul Fiscal de Stat, atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere a SRL „Maraton Grup”, în persoana lui Donțu Dorin și încasarea din contul acestuia în contul masei debitoare a SRL „Maraton Grup” a sumei de 4.449.589 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 04 noiembrie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de către director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu împotriva lui Donțu Dorin cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Maraton Grup”.

Solicitarea apelantului:

La 07 noiembrie 2024 Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01 noiembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii.

La 31 ianuarie 2025 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Mîra Ghenadie și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel a indicat motive de fapt și de drept similare celor expuse în cererea din 26 martie 2024, reiterând că este eronată constatarea instanţei de

insolvabilitate precum, că încasarea sumei de 4.449.589 lei din contul administratorului statutar şi fondator al SRL „Maraton Grup” este neîntemeiată, pe motiv că nu există elementele răspunderii civile delictuale, întrucât organele de conducere ale SRL „Maraton Grup” se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depăşirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

Menționează apelantul că, acţiunea ilicită a făptuitorului constă în gestionarea defectuoasă a companiei SRL „Maraton Grup“, manifestată prin neexecutarea obligaţiilor companiei faţă de terţi în concordanţă cu prevederile alin. 775 Cod civil, iar de acţiunile săvârşite de către SRL „Masterstroi“ este responsabil dl Donţu Dorin, în calitate de organ de conducere.

Susține că, că aplicabile speţei sunt prevederile art. 27 alin. (3) şi (4) şi a art. 248 alin. (1) lit. e) al Legii insolvabilităţii, totodată face referire apelantul la prevederile art. 13 alin.(1) lit. a), 43 alin. (1), (2), 44 din Legea contabilităţii nr.113 din 27.04.2007, 27 alin. (3), (4) a Legii insolvabilităţii, art. 8 alin. (2) lit. c) Codul fiscal.

Declară că, prin nerespectarea acestor norme imperative ale legislaţiei se confirmă caracterul ilicit al acţiunilor membrilor organelor de conducere al SRL „Maraton Grup”, în persoana administratorului Donţu Dorin.

Consideră că, sunt întrunite cumulativ condiţiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului SRL „Maraton Grup”, întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu, fapt ce generează temei de atragere la răspundere subsidiară.

Opinează că, analizând argumentele rezumative ale instanţei de fond, se ajunge la concluzia că hotărârea primei instanţe este nemotivată, neîntemeiată, ilegală şi urmează a fi casată integral, dat fiind că instanţa a încălcat şi aplicat greşit normele de drept material şi a dat apreciere greşită probelor invocate.

Verificarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, cu excepţiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum şi apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanţei de insolvabilitate.

La caz, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01 noiembrie 2024 a fost atacată de către apelantul Serviciul Fiscal de Stat, la 07 noiembrie 2024.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul civil consideră că apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind apelul declarat şi materialele cauzei, Colegiul civil constată că apelul este întemeiat şi urmează a fi admis, cu casarea hotărârii şi trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (6) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar.

În conformitate cu art. 385 lit. d) Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b);

În conformitate cu prevederile art. 388 alin. (1) lit. b) CPC, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

În conformitate cu art. 373 alin. alin. (1) și (2) CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Din materialele cauzei se atestă că, la 26 martie 2024 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat prezenta cerere în judecată.

Instanța de fond, investită cu judecarea prezentei cauze civile, a ajuns la concluzia netemeiniciei acțiunii date.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanţe din 04 noiembrie 2025, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel asupra hotărârii instanţei de fond, invocând argumentele expuse mai sus.

Instanţa de apel consideră că hotărârea primei instanţe a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procesual, cu încălcarea principiilor fundamentale ale dreptului procedural civil – egalitatea părţilor în drepturile procedurale şi disponibilitatea în drepturi a participanţilor la proces, reieşind din motivele ce

urmează.

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. alin. (1) şi (2) CPC, (1) Procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale.

(2) Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei desinestătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanţa își întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă și pe probele cercetate în ședinţă de judecată.

În corespundere cu art. 240 alin. alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, (1) La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

(3) Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) CPC, instanţa înştiinţează prin citaţie participanţii la proces, martorii, experţii, specialiştii şi interpreţii privitor la locul, data şi ora şedinţei de judecată sau la locul, data şi ora efectuării unor acte de procedură.

Iar alin. (6) al aceluiași articol stabilește că, citaţia sau înştiinţarea se trimite la adresa menţionată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuieşte la adresa comunicată instanţei, citaţia sau înştiinţarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

Potrivit art. 105 alin. (1) CPC, citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmânează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.

În conformitate cu dispozițiile art. 108 CPC, (1) *Dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut şi reclamantul dă asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle domiciliul acestuia, preşedintele instanţei dispune citarea acestuia prin publicitate*. Publicarea în presă se consideră citare legală.

(2) Citaţia se publică într-un ziar republican sau local mai răspîndit în cazul în care instanţa consideră că o astfel de măsură este necesară.

(3) Publicarea citaţiei în ziar se face cu cel puţin 15 zile înainte de data şedinţei de judecată. În cazuri de urgenţă, preşedintele instanţei poate reduce acest termen la 5 zile.

(4) În cazul în care pîrîtul se prezintă în judecată şi dovedeşte că citarea prin publicitate s-a făcut cu rea-voinţă, reclamantul suportă cheltuielile de citare prin publicitate chiar dacă este în cîştig de cauză, iar toate actele de procedură posterioare încuviinţării acestei citări se anulează.

(5) Dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut, instanţa va examina cauza după expirarea termenului de publicitate.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, reține că la examinarea prezentei cauze, deși instanța a expediat pârâtului copia acțiunii cu actele anexate, Donțu Dorin nu a fost înștiințat legal, or, Colegiul atestă că, potrivit materialelor cauzei, corespondența a fost expediată la adresa *****, iar pe cotorul plicului fiind mențiunea „destinatar nereclamat”. (f.d.21-22, 28-29, 34-35, 49-50)

În acest context, Completul specializat urmează să evidențieze asupra faptului că prima instanță nu a luat toate măsurile în vederea asigurării citării legale al pârâtului, întrucât deși citațiile au fost expediate la adresa menționată în cererea de chemare în judecată al Serviciului Fiscal de Stat, la actele cauzei nu se atestă nicio informație din care ar rezulta că pârâtul Donțu Dorin locuiește la adresa respectivă, nefiind anexată în acest sens nicio copie al buletinului de identitate al acestuia. Deasemenea, în condițiile în care după expedierea celei de-a doua citații aceasta nu a fost reclamată de către pârât, nu a încercat și nu a întreprins alte acțiuni și măsuri efective pentru a comunica părții interesate faptul existenței litigiului, ci a dispus citarea publică al pârâtului deși a avut obligația de a stabili cert domiciliul acestuia, cel puțin prin interpelarea IP „Agenția Servicii Publice” în vederea identificării pârâtului-intimat la o adresă de domiciliu actuală, reieșind și din obiectul litigiului.

Astfel, în aceste condiții, Colegiul civil consideră că citarea publică efectuată în condițiile art. 108 CPC, nu a fost eficientă corespunzător, or, aceasta urmează a fi dispusă doar în situația în care locul de aflare al pârâtului nu este cunoscut, iar reclamantul dă asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle domiciliul acestuia, ceea ce la caz nu s-a realizat.

În această ordine de idei, instanța de apel consideră că procedura de citare publică a pârâtului Donțu Dorin a fost efectuată defectuos, din motiv că la momentul emiterii avizului publicitar nu au fost întrunite condițiile stabilite de art. 108 CPC, dat fiind faptul că instanța a avut pârghii legale de a stabili domiciliul pârâtului.

Distinct de cele menționate mai sus, Colegiul reține că potrivit art.108 al.3) CPC, publicarea în ziar se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată. În cazuri de urgență, președintele instanței poate reduce acest termen la 5 zile. La caz, publicația s-a dispus în Monitorul Oficial nr. 444-446 la 25.10.2024, iar ședința de judecată a fost stabilită pentru 04.11.2024, fără a se constata caz de urgență.

În această ordine de idei, instanța de fond nu a apreciat acest aspect procedural și a purces la examinarea cauzei în lipsa înștiințării pârâtului despre examinarea prezentului litigiu, iar această omisiune poate aduce atingere esenței dreptului

pârâtului de acces la instanță și, respectiv, la un proces echitabil, prin adoptarea unei soluții legale la caz.

Prin urmare, instanţa de fond nu şi-a executat în deplină măsură obligaţia legală de a înștiința pârâtul, cu acordarea termenului legal, pentru a-și pregăti apărarea și, respectiv, de a motiva hotărârea luată.

Dreptul de a fi auzit, prin urmare, a fost încălcat, or dreptul în cauză include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanţei, dar deasemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse, ceea ce nu a fost îndeplinit de instanţa de fond.

În acest context, Colegiul civil consideră că hotărârea contestată a fost adoptată în lipsa înștiințării pârâtului Donțu Dorin despre examinarea prezentei cauze, or instanţa de fond nu a asigurat respectarea principiului disponibilităţii în drepturi a părților la proces, precum și principiul contradictorialității. Or, intimatul Donțu Dorin a fost privat de posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia procesuală în cadrul procesului de judecată în instanţa de fond, fiind în imposibilitate de a prezenta argumentele referitor la cererea de chemare în judecată, iar faptul dat indică incontestabil la existența temeiului de a dispune rejudecarea cauzei, prevăzut la art. 388 alin. (1) CPC.

Astfel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, de a casa integral hotărârea primei instanţe şi de a trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă.

La rejudecarea cauzei, instanţa de fond, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acţiunii, urmează să asigure citarea legală al pârâtului, iar ulterior să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor atât a părții reclamante, cât şi a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform căruia instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecinţă soluţia adoptată să fie certă şi coerentă.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. d), 388 alin. (1) lit. b), 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 04 noiembrie 2024, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Cașcaval Andrei

Sîrbu Victoria